

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף סט.

קרקעות אין בהם דין אונאה, מה הדין בטעה בהם במדה? [תוד"ה והאמר].

בהטעהו במדתם	באמר מדה פחות או יותר ולא מדדו עדין	
המקח קיים ומחזיר ההפרש	המקח קיים ומחזיר ההפרש	לרבינו שמואל בב"ב ¹
המקח בטל	המקח קיים ומחזיר ההפרש	לתוס'

דברים דלהלן שעברו עיכול, מה דינם לענין טומאה?

מה הדין כשנתעכלו?	
אם חישב עליהם לאכילה מטמאים טומאת אוכלים ²	חטים ושעורים בגללי בהמה
לא הוי עיכול ומקבלים טומאה	כלי גמור שכבר היה ראוי לקבל טומאה
ספק - ועלה בתיקו	פיל שבלע נצרים והקיא כפיפה מצרית
בשר - טהור, עצמות - טמאים	זאבים שהקיאו בשר ועצמות המת

מנחות דף סט:

הרכיב אילנות דלהלן אחד באחד מה דינם לענין ערלה? [תוד"ה דאמר].

בזקנה	בילדה	
הפירות שהיו בה כבר : ערלה פירות שגדלו בה אח"כ : אינם ערלה ⁴	ערלה ³	ילדה שסיבכה
אינם ערלה ⁵	ערלה	זקנה שסיבכה

¹ רבינו שמואל ס"ל שכל מה שאמר רבא כל דבר שבמשקל ושבמנין אפ"י פחות מכדי אונאה חוזר, מיירי דוקא במטלטלים אבל בקרקעות שאין בהם דין אונאה, לא מתבטל המקח אלא מחזירים את ההפרש. והוכיח כן ממה שאמרו בב"ב (קד.). בית כור אני מוכר לך לפי מדה בחבל - פחת או הותר - המקח קיים, וינכה או יחזיר את ההפרש.

² וכתבו בתוד"ה ובלע, דאף שמשפיקין לקמן אי הוי עיכול בנצרים, ולצד דהוי עיכול אין מקבלים טומאה - ועלה בתיקו. מ"מ שאני טומאת אוכלין שתלויה במציאות אם ראוי לאכילה, וא"כ כאן שלקטן לאכילה שפיר שייך בזה טומאת אוכלים.

³ ומבואר בסוטה (מג:) אפ"י אם סיבכה באילן הנטוע לסייג וקורות שאין בו דין ערלה, מ"מ אין בו כח לבטל את הילדה שנסתבכה בו, דאילן שנטעו לקורות אם הבעלים חוזרים בהם וחושבים עליו למאכל - חייב בערלה, וכיון שיכול לחזור לדין ערלה אין לו כח לבטל את הילדה. [וכתבו עוד תוס', שאם הילדה הראשונה כלו לה שני ערלה קודם לילדה השניה שסיבך בה, יכולה הראשונה לבטל לשניה מדין ערלה אחר שעברו שנותיה, אפ"י שבתחלה לא ביטלה לה].

⁴ כן מבואר בסוגיא שהפירות עצמם לא בטלו דאזלינן בהם בתר מעיקרא, ואילו הפירות שגדלו אח"כ משמע מסוגין שבטלו [דזה הנדון האם הפי מאתים שנוסף אח"כ יוכל לבטל את העיקר, וכן מבואר בסוטה (מג:)].

⁵ אמנם גם בזה בעינן לטעם דביטול, דבלא ביטול עצם הדבר שעקרו ונטעו שוב הוא נעשה כמו ילדה, ורק ע"י שהוא בטל בזקנה אינו ערלה.